

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

9ki20
7/9291

25 Kasım 2009

SÜRELİ
.../.../2009

Sayı : B.09.0.SGB.0.21.00.610/2167
Konu : İstanbul Milletvekili
Mustafa ÖZYÜREK'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-15242 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Mustafa ÖZYÜREK'in, Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu T.B.M.M. 7/9291 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa DEMİR
Bakan

EK :

-Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

-T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi:

-Başbakanlığa

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA ÖZYÜREK'İN
T.B.M.M. 7/9291 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Karadeniz Bölgesinde (Artvin, Şavşat, Ordu, Perşembe, Giresun) meydana gelen sel felaketleri büyük hasarlara ve ayrıca can kayıplarına yol açmıştır. Bölge halkı kendilerinin yalnız bırakıldığından, Hükümetin yeterli destek sağlamadığından şikâyet etmektedirler.

- 1- 2009 yılı bütçesinde acil yardım ödeneği olarak kaç lira ayrıldı?
- 2- Bu güne kadar illere (ilçeler ve tarihler itibariyle) (Belediye ve/veya özel idare) tahsis edilen ödeneklerin miktarı ne kadardır?
- 3- Acil yardım ödeneğinden bugüne kadar ne kadar harcandı, bütçede kalan miktar ne kadardır?
- 4- 29 Temmuz 2009 günü sel felaketinden büyük zarar gören Giresun'u ziyaretinizde "Afet kararnamesini dün imzaladım Giresun bölgesi şu anda afet bölgesidir" şeklinde TV'lerden canlı olarak yayınlanan açıklamanızdan niçin döndünüz?

CEVAPLAR:

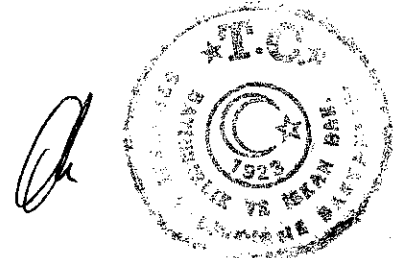
1- 2009 Yılı Bütçesinde acil yardım ödeneği olarak 53.839.000,-TL ödenek ayrılmıştır.

2- 2009 Yılı başından bugüne kadar adı geçen illerde meydana gelen afetlerin verdiği zararlar çerçevesinde ve bütçe imkanları doğrultusunda gönderilen acil yardım ödenekleri;

- Artvin İli belediyelerine aktarılan toplam ödenek miktarı 210.000,-TL
- İl Özel İdaresine aktarılan toplam ödenek 350.000,-TL
- Şavşat Belediyesine aktarılan acil yardım ödeneği miktarı 100.000,-TL
- Artvin İline gönderilen toplam ödenek miktarı 560.000,-TL dir.
- Giresun İli belediyelerine aktarılan ödenek miktarı 1.525.000,- TL
- İl Özel İdaresine aktarılan ödenek miktarı 1.481.000,-TL dir.
- Ordu İli belediyelerine aktarılan toplam ödenek miktarı 1.405.000,-TL
- İl Özel İdaresine aktarılan toplam ödenek miktarı 400.000,- TL
- Perşembe Belediyesine aktarılan acil yardım ödeneği 100.000,- TL
- Perşembe - Kırılı Belediyesine aktarılan acil yardım ödeneği 20.000,- TL
- Ordu İline gönderilen toplam ödenek miktarı 1.805.000.- TL dir.

3- 2009 Yılı Bütçesinde acil yardım ödeneği olarak ayrılan 53.839.000,-TL'nin 46.829.700,TL' si 2009 Yılı başından bu yana afetten zarar gören yerlere gönderilmiştir. Acil yardım ödeneği hesabında kalan miktar 7.009.300,-TL'dir.

4- Olmuş veya olması muhtemel afetlerin o yerin genel hayatına etkili olup olmadığı 7269 sayılı Afetler Kanununun 1. maddesi uyarınca, İçişleri Bakanlığının ve Maliye Bakanlığının mütalaaları alınarak Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanarak yürürlüğe konmuş olan "Afetlerin Genel Hayata Etkililiğine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiş olan usul ve esaslar çerçevesinde Bakanlığımız tarafından tespit edilmektedir.

Genel hayata etkililiğin tespitinde, konut ve işyerinde yapısal hasarlar meydana getiren bir afetten;

- a) 100 haneye kadar olan köylerde ve bucaklarda mevcut konutlardan en az 1/10 unun,
- b) 100 haneden fazla olan köylerde ve bucaklarda en az 10 konutun,
- c) Nüfusu 5 bine kadar olan ilçe ve illerde en az 20 binanın,
- d) Nüfusu 5 - 10 bine kadar olan ilçe ve illerde en az 25 binanın.
- e) Nüfusu 10-30 bine kadar olan ilçe ve illerde en az 30 binanın.
- f) Nüfusu 30 - 50 bine kadar olan ilçe ve illerde en az 40 binanın,
- g) Nüfusu 50 binden fazla olan ilçe ve illerde en az 50 binanın,

yıkılması veya bir daha oturulamayacak veya kullanılamayacak derecede ağır hasar görmesi halinde afet, o yerin genel hayatına etkili kabul edilmektedir. Ayrıca nüfusu 15 binden fazla olan il ve ilçelerin mahalle (Muhtarlık) teşkil eden kesimlerinde en az 10 binanın yıkılması veya onarımı mümkün olmayacak derecede ağır hasar görmesi halinde de afet o yerin genel hayatına etkili sayılabilmektedir.

Genel hayata etkililiğin tespitinde can mal ve altyapı hasarları bahse konu Yönetmeliğin 5. maddesine göre aşağıda belirtilen hallerde de durum Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca takdir edilmek suretiyle afet, genel hayata etkili sayılabilmektedir.

Bunlar;

- 1- Afet sebebiyle ölü veya yaralıların bulunması,
- 2- Tarım ürünlerinden en az 1/3 ünün zarar görmüş olması,
- 3- Büyük ve küçük baş hayvanın telef olması,
- 4- O yerde kışların çok şiddetli ve inşaat mevsiminin kısa süreli olması,
- 5- O yerdeki (il özel idaresi ve belediye sınırları içinde) kamu tesislerinin (yol, su, elektrik, kanalizasyon, menfez, istinat duvarları vs.) kullanılamayacak veya çalışamayacak derecede hasar görmüş olması,

6- Ulaşım imkânlarının çok sınırlı olması,
Halleridir.

Genel hayata etkililik onayı alınmasını müteakip;

Bölgede meydana gelen su taşkını, heyelan, deprem ve diğer afetler sonucunda yıkılan, yanan veya ağır hasara uğrayan veya uğraması muhtemel olan bina (konut-işyeri) sahiplerine hak sahibi olmak şartıyla bina yaptırılmakta veya 2 yılı ödemesiz 20 yıl vade ile kredi verilmektedir.

İl özel idaresi ve belediye sınırları içindeki genel hayatı etkileyen afetlerden kamu tesislerinin (yol, su, elektrik, kanalizasyon, menfez, köprü, vb.) hasar görmesi halinde genel hayatın normale dönüştürülmesi için acil yardım ödeneğinden destek verilmektedir.

Ayrıca, bunların dışında acil yardım süresi içerisinde afete uğrayan afetzede vatandaşlarımızın da hayatını idame ettirebilmesi için barınma, yiyecek, içecek, giyecek, ısınma vb. acil ihtiyaçları hak sahibi olup olmadığına bakılmaksızın acil yardım ödeneğinden karşılanır.

Afete Maruz Bölge Kararı;

7269 sayılı Afet Kanununun 2. maddesine göre, su baskınına uğramış veya uğrayabilir bölgeler Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bağlı bulunduğu Bakanlıkça, yer sarsıntısı, yer kayması, kaya düşmesi ve çığ gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir bölgeler ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca tespit ve bunlardan şehir ve kasabalarda meydana gelen ve gelebileceklerin sınırları imar planına, imar planı bulunmayan kasaba ve köylerde belli edildikçe harita ve krokilere işlenmek suretiyle AFETE MARUZ BÖLGE olarak Bayındırlık ve İskân Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılmakta ve bu suretle tespit olunan sınırlar Bayındırlık ve İskân Bakanlığının isteği üzerine ilgili valiliklerce mahallinde ilan olunmaktadır.

Afete maruz bölge ilan edilen yerler, umumi hayata müessir hadiselerin meydana geldiği, yapılaşmaya uygunluk açısından da risk taşıma özelliği bulunan, yapılaşmaya ve ikamete yasaklanmış mahaller anlamına gelmektedir.

Giresun İli'nde oluşan sel felaketi sonucunda, afete maruz bölge kararına ilişkin şartlar oluşmadığından, söz konusu İlin "Afete Maruz Bölge" olarak ilan edilmesi mümkün olamamıştır. Bu sebeple bölge genelinde meydana gelen sel ve su baskını afetine maruz kalmış yöre halkımız arasında herhangi bir siyasi ayırım yapılması veya yöredeki halkımızın cezalandırması gibi bir durum söz konusu değildir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı olarak yöre halkımızın sorunlarına, üzüntülerine, çaresizliklerine ve Devletimizden, Hükümetimizden beklentilerine ilişkin izlenimlerimiz neticesinde verilmiş beyan ve demeçler yöre halkının beklentileri yönünde algılanıp, 7269 sayılı Afet Kanunu çerçevesinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığına verilmiş olan "Genel hayatı olumsuz etkileyecek yönde afet olmuştur" ilanı yönündeki Etkililik Oluru kararının alınması konusu "Afete Maruz Bölge" kararı ilanı gibi algılanmış ve bu şekilde de basında yer almıştır.

Oysa her işin ilgili mevzuat çerçevesinde, kendine has kurumsal bir prosedürü ve yerine getirilmesine ilişkin usul ve esası bulunmaktadır. "Afete Maruz Bölge" kararı ilanı, Bakanlığımızın genel hayata etkililikle ilgili yetkisinden farklı bir mahiyettedir. "Afete Maruz Bölge" kararı Bakanlar Kurulu tarafından verilmekte olup, koşulları itibariyle genel hayata etkililikle ilgili karardan çok farklı bir mahiyet arz etmektedir.

Bu kapsamda, gerek Bakanlığımız gerekse ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızca yapılan hasar tespitleri sonucuna göre, bölge genelinde bütçe ve mevcut diğer imkanlar nispetinde gerekli işlemler yapılmış olup, yapılmaya da devam edilmektedir.

